

Μεταί Τνώση

ια πρωτοβουλία του ΙΤΕΚ

Μετασχηματίζοντας
Ερευνώντας
Τεκμηριώνοντας
Αναπτύσσοντας
τον Δημόσιο Τομέα

#3

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 22

 εκδδα
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΡΘΡΟ

Τα οικονομικά στοιχεία
των Οργανισμών
Τοπικής Αυτοδιοίκησης
α' βαθμού

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

α) **Δημ. Παλαστεργίου**

Πρόεδρος ΚΕΔΕ

β) **Νικόλαος Χλέπας**

Καθηγητής του Τμήματος
Πολιτικής Επιστήμης και
Δημόσιας Διοίκησης ΕΚΠΑ

QUALICHAIN:

Επαλήθευση και
διαχείριση προσόντων
για τον μετασχηματισμό
του Δημόσιου Τομέα

Αγαπητοί και αγαπητές αναγνώστριες και αναγνώστες

Το τελευταίο τρίμηνο της χρονιάς συμπύπτει με μια σειρά νέων προκλήσεων για την Ευρώπη, με κύριες εκφάνσεις την ενεργειακή κρίση, τις πληθωριστικές πιέσεις και τις καταλυτικές επιπτώσεις τους στην οικονομία και την καθημερινότητα των πολιτών.

Πολιτική ηγεσία και Διοίκηση έχουν ήδη κληθεί να δώσουν λύσεις σε ζωτικά ζητήματα, που εμφανίζονται μετά από δεκαετίες σε εντελώς νέες συνθήκες, φροντίζοντας ταυτόχρονα να εξισορροπούν, κατά το δυνατό, αντιθέσεις.

Αυτονόητα, η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών συνεπάγεται τη λήψη σειράς στρατηγικών και διαχειριστικών αποφάσεων με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων. Ωστόσο, όπως μας έχει δείξει η εμπειρία, οι αποφάσεις από μόνες τους δεν αρκούν, διότι τα τελικά αποτελέσματα θα προκύψουν από το πώς αυτές θα προσαρμοστούν στις διαφορετικές τοπικές συνθήκες, από τον βαθμό εφαρμογής τους, αλλά και από την αντιστοιχία τους με τις ιδιαίτερες ανάγκες διαφορετικών κοινωνικών ομάδων στο εδαφικό επίπεδο.

Για άλλη μια φορά λοιπόν, τίθεται στο επίκεντρο το θέμα του ρόλου και της λειτουργίας της Αυτοδιοίκησης, στην αντιμετώπιση νέων κρίσεων και δύσκολων προβλημάτων, που έχουν άμεση επιρροή στη ζωή των πολιτών.

Στο παρόν τεύχος θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε τη νέα δυναμική της Αυτοδιοίκησης, αλλά και πώς αυτή διαλειτουργεί μέσα στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Η σημασία της θεσμικής υπόστασης και της ουσιαστικής συμμετοχής της Αυτοδιοίκησης στο ευρωπαϊκό σύστημα διακυβέρνησης είναι κρίσιμη και με πολυδιάστατη συμβολή σε όλες τις πτυχές της δημόσιας δράσης, από την ποιότητα της καθημερινής ζωής των πολιτών, μέχρι και τη συνολική αναπτυξιακή πορεία της Χώρας.

Με την Αυτοδιοίκηση στο επίκεντρο του τρίτου τεύχους του «Μετα - γνώση» θα έχετε την ευκαιρία να διαβάσετε μια ενδιαφέρουσα συνέντευξη από τον πρόεδρο της ΚΕΔΕ, κ. Δημήτρη Παλαστεργίου, ο οποίος αναφέρεται στις θεσμικές απόψεις των Αιρετών για τα παραπάνω θέματα.

Θα βρείτε επίσης τις θέσεις του καθηγητή κ. Νίκου Χλέπα, ο οποίος έχει ενδελεχώς μελετήσει την Αυτοδιοίκηση επί σειρά ετών και απαντά σε σχετικά ερωτήματά μας.

Μια εμπειριστατωμένη εικόνα των δημοσιονομικών της Αυτοδιοίκησης, με επικαιροποιημένα στοιχεία, αποτυπώνεται επίσης στο άρθρο που επιμελήθηκε το Τμήμα Παρακολούθησης και Επεξεργασίας Οικονομικών Στοιχείων Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών. Τέλος, την ύλη συμπληρώνουν νέα από την Δημόσια Διοίκηση, με την παρουσίαση μιας καινοτόμας πρωτοβουλίας του ΑΣΕΠ, καθώς και οι πρόσφατες πρωτοβουλίες και δράσεις του ΕΚΔΔΑ.

Καλή ανάγνωση!

Παρασκευή Δραμαλιώτη
Πρόεδρος ΕΚΔΔΑ

66

Τα οικονομικά στοιχεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού

Ο μηχανισμός συλλογής και επεξεργασίας των οικονομικών στοιχείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών από το 2011, αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη παρακαταθήκη των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής της προηγούμενης δεκαετίας. Με προμετωπίδα το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, το οποίο αποτελεί το αρμόδιο όργανο για την παρακολούθηση της ρεαλιστικότητας και της εκτέλεσης των προϋπολογισμών του υποτομέα των ΟΤΑ, με όχημα το Τμήμα Παρακολούθησης και Επεξεργασίας των Οικονομικών Στοιχείων Τοπικής Αυτοδιοίκησης και με βασικά εργαλεία ένα συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο και τον Κόμβο Διαλειτουργικότητας - το οποίο είναι ένα πληροφοριακό σύστημα που επιτρέπει την αυτοματοποιημένη συλλογή, μετασχηματισμό, παραγωγή δυναμικών αναφορών και διάθεση των οικονομικών στοιχείων των φορέων της αυτοδιοίκησης - στο Υπουργείο Εσωτερικών είναι εφικτή η μέτρηση και η αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ και κατ' επέκταση η διαμόρφωση πολιτικών και η λήψη αποφάσεων για τα οικονομικά τους βάσει στοιχείων.

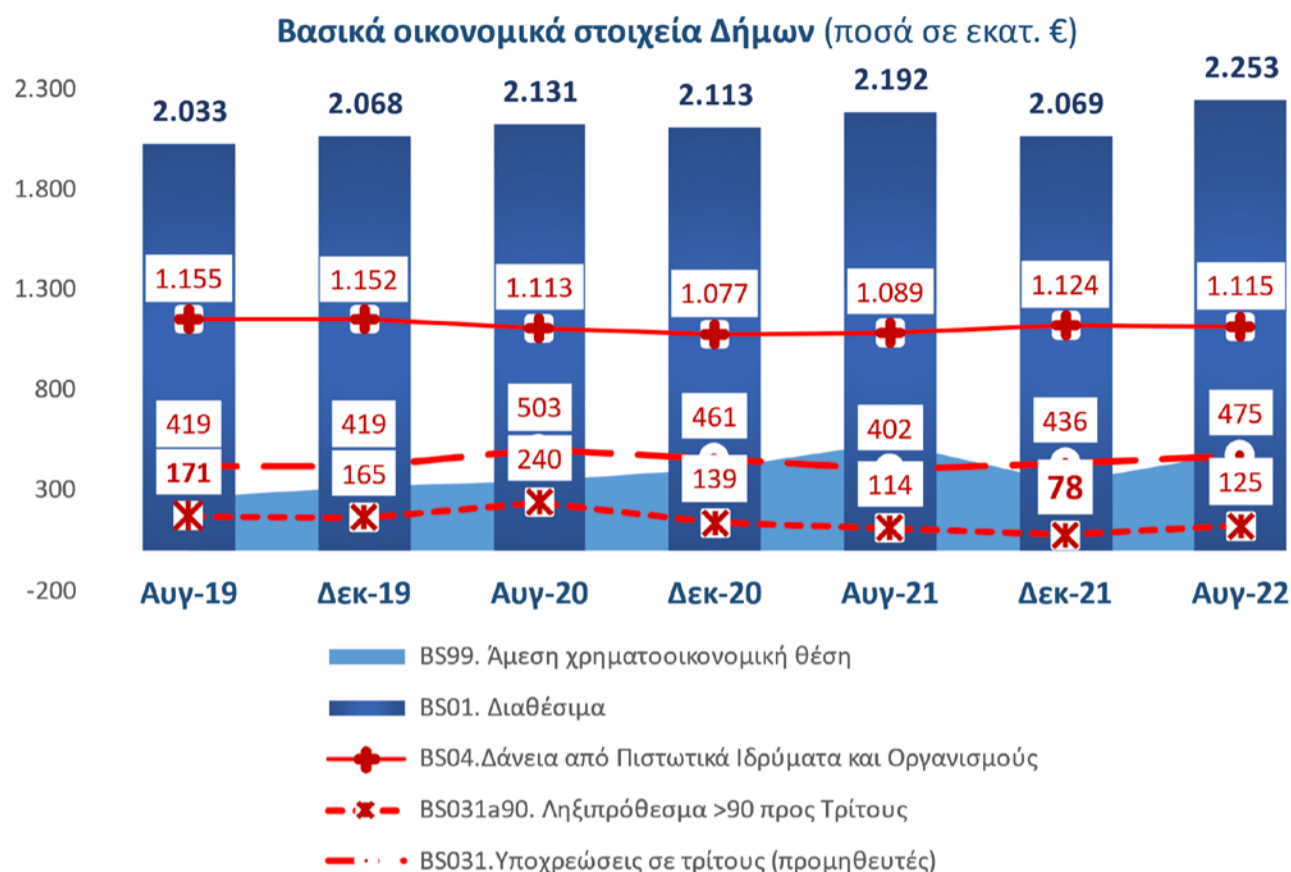

Η αξιοποίηση της δυνατότητας της χάραξης πολιτικών βάσει δεδομένων κλιμακώθηκε σημαντικά την τελευταία τριετία στα πλαίσια α) των πολιτικών άμβλυνσης των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης στους προϋπολογισμούς των δήμων, β) του εγχειρήματος για τη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του υποτομέα των ΟΤΑ και γ) της ενίσχυσης των ΟΤΑ για την αντιμετώπιση των αυξήσεων των τιμών ενέργειας και του πληθωρισμού. Και στις τρεις περιπτώσεις, ελήφθησαν αποφάσεις βάσει των διαθέσιμων οικονομικών δεδομένων, αυξάνοντας έτσι τον βαθμό ορθολογικότητας, αποτελεσματικότητας και δικαιοσύνης και απλουστεύοντας τις διαδικασίες όπου απαιτήθηκαν διοικητικές ενέργειες από τους φορείς.

Έχοντας κατά νου ότι η διάγνωση της υφιστάμενης οικονομικής κατάστασης δεν μπορεί παρά να αποτελεί την αφετηρία για τη χάραξη πολιτικών οικονομικού ενδιαφέροντος, μπορούμε να δούμε πώς εξελίχθηκαν τα βασικά οικονομικά στοιχεία των δήμων κατά την τελευταία τριετία, μία περίοδο κατά την οποία οι δήμοι της χώρας έχουν κληθεί να λειτουργήσουν σε ένα περιβάλλον αυξημένου οικονομικού κινδύνου λόγω των συνεχόμενων κρίσεων της πανδημίας και της αύξησης των ενεργειακών τιμών.

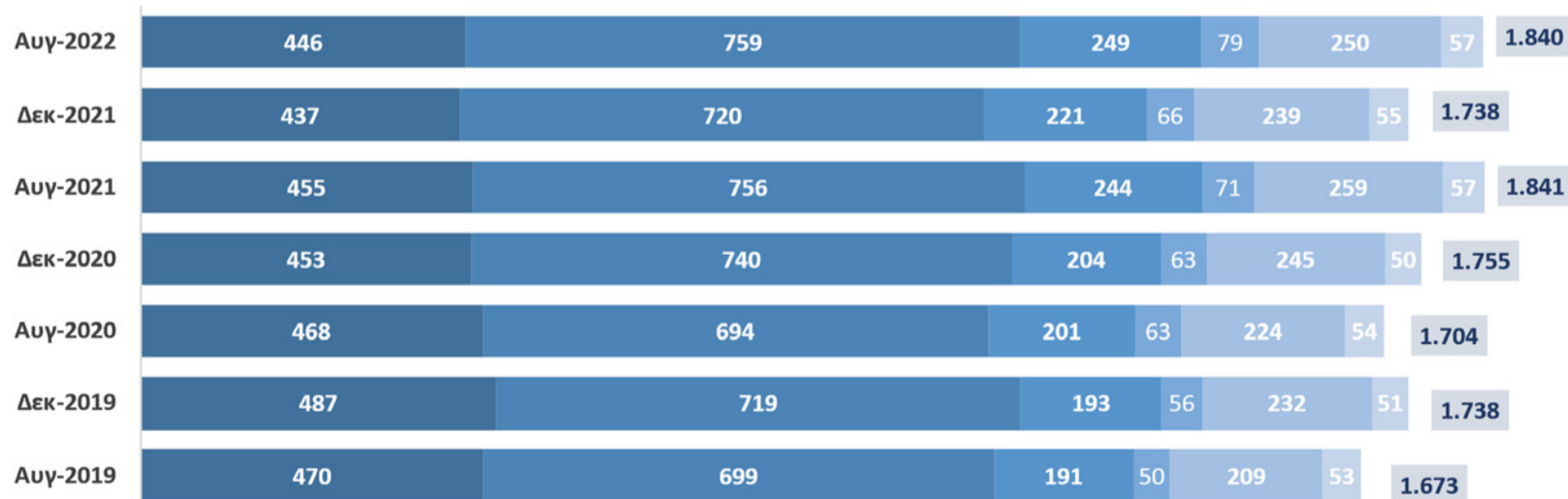
A. Η οικονομική θέση των δήμων

Η άμεση χρηματοοικονομική θέση των δήμων, δηλαδή το πλεόνασμα των χρηματικών διαθέσιμων τους σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους, διαμορφώθηκε τον Αύγουστο του 2022 σε 492 εκατ. € έναντι 265 εκατ. € το 2021, βελτιωμένη κατά 227 εκατ. € (+86%). Το φαινόμενο της καθυστερημένης απόδοσης των δημοτικών τελών από τους πάροχους ηλεκτρικής ενέργειας στο τέλος του προηγούμενου έτους εκτιμάται ότι επηρέασε κατά περίπου 70 εκατ. € τη χρηματοοικονομική θέση της 31.12.2021, η οποία σε κανονικές συνθήκες θα είχε ανέλθει περίπου στα 2.140 εκατ. €. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο τμήμα της αύξησης εντοπίζεται στα χρηματικά διαθέσιμα, τα οποία ανήλθαν στις 31.08.2022 στα 2.253 εκατ. €, ενώ το συνολικό ύψος του δανεισμού των δήμων έχει σταθεροποιηθεί περίπου στα 1.100 εκατ. €, παρά τη λήψη δανείων για την πραγματοποίηση επενδύσεων.

Ομοίως, η χρηματοδοτική επάρκεια, δηλαδή η δυνατότητα εξόφλησης των προμηθευτών με τη χρήση υφιστάμενων χρηματικών υπολοίπων, διαμορφώθηκε στις 31.08.2022 στα 1.840 εκατ. € έναντι 1.673 εκατ. € τον Αύγουστο του 2019 (+167 εκατ. €, +10%), με το μεγαλύτερο τμήμα της αύξησης να εντοπίζεται στην περιφέρεια και ιδιαίτερα στους μεσαίους και μικρούς ηπειρωτικούς και ορεινούς δήμους της χώρας, καθώς και στους δήμους της νησιωτικής Ελλάδας.

Χρηματοδοτική επάρκεια ανά κατηγορία Δήμων (εκατ. €)

- 01. Δήμοι Μητροπολιτικών Κέντρων (47)
- 02. Μεγάλοι Ηπειρωτικοί Δήμοι (84)
- 03. Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι (94)
- 04. Μικροί Ηπειρωτικοί και Μικροί Ορεινοί Δήμοι (36)
- 05. Μεγάλοι και Μεσαίοι Νησιωτικοί Δήμοι (36)
- 06. Μικροί Νησιωτικοί Δήμοι (35)

Β. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των δήμων

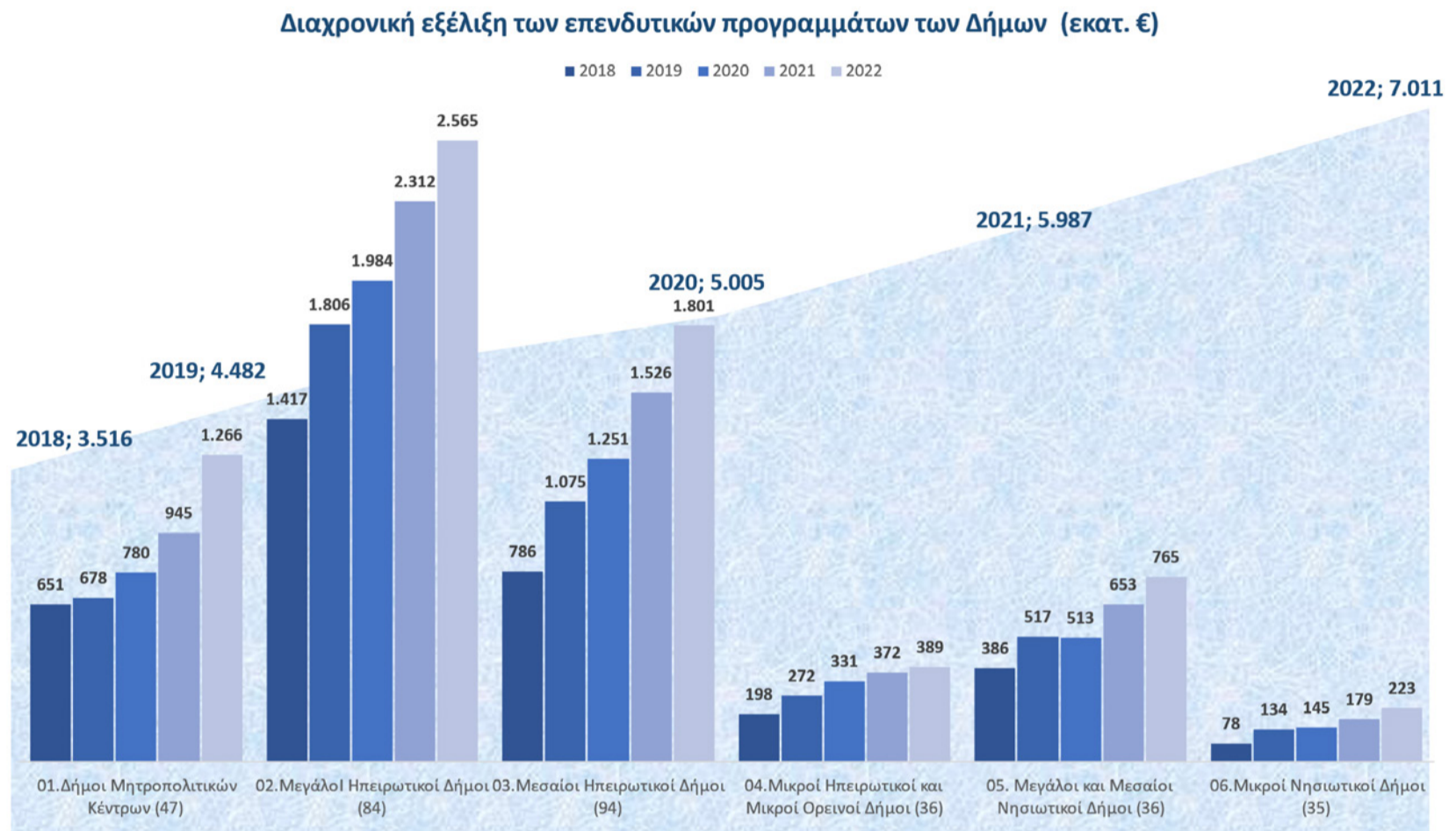
Η εφαρμογή μίας συνδυαστικής πολιτικής α) πρόσθετων στοχευμένων χρηματοδοτήσεων βάσει των ληξιπρόθεσμων οφειλών που πληρούσαν τις προϋποθέσεις πληρωμής και β) συστηματικής παρακολούθησης με τη θέσπιση του μηχανισμού αποτροπής συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους από τους ΟΤΑ, συνέβαλε στη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των δήμων στα 78 εκατ. € τον Δεκέμβριο του 2021, έναντι 171 εκατ. € τον Αύγουστο του 2019 και 240 εκατ. € τον Αύγουστο του 2020. Η παρατηρούμενη αύξηση στα 125 εκατ. € στις 31.08.2022 συνδέεται αφενός με το υπό εξέλιξη πρόγραμμα επιχορήγησης των ΟΤΑ για την εξόφληση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, συνολικού προϋπολογισμού ύψους 60 εκατ. €, και αφετέρου με τον αυξημένο όγκο δαπανών που οι οικονομικές υπηρεσίες καλούνται να διαχειριστούν στο πλαίσιο των υφιστάμενων επενδυτικών προγραμμάτων.

Γ. Τα επενδυτικά προγράμματα των δήμων

Ο συνολικός προϋπολογισμός των επενδυτικών προγραμμάτων των δήμων έχει υπερβεί το 2022 το ποσό των 7 δισ. € έναντι περίπου 4,5 δισ. € το 2019 και 3,5 δισ. € το 2018. Ο διπλασιασμός του πιστώσεων για επενδυτικές δαπάνες οφείλεται κυρίως στην υλοποίηση και κλιμάκωση του αναπτυξιακού προγράμματος «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» του Υπουργείου Εσωτερικών - στο πλαίσιο του οποίου έχουν ενταχθεί μέχρι σήμερα έργα συνολικού προϋπολογισμού περίπου 3,5 δισ. € με δικαιούχους τους δήμους, τις περιφέρειες και τις ΔΕΥΑ της χώρας. Στις 31.08.2022 το 79% του προϋπολογισμού των επενδυτικών προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης καλυπτόταν από χρηματοδοτικούς πόρους της Κεντρικής Κυβέρνησης (ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ, ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II, επιχειρησιακά προγράμματα ΕΣΠΑ, Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης κ.τ.λ.) με τον συγκεκριμένο δείκτη να αυξάνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια (από 63% και 70% το 2018 και το 2019 αντίστοιχα). Η προοπτική περαιτέρω μεγέθυνσης των δημοτικών επενδυτικών προϋπολογισμών είναι δεδομένη λόγω και των χρηματοδοτικών εργαλείων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως ενδεικτικά

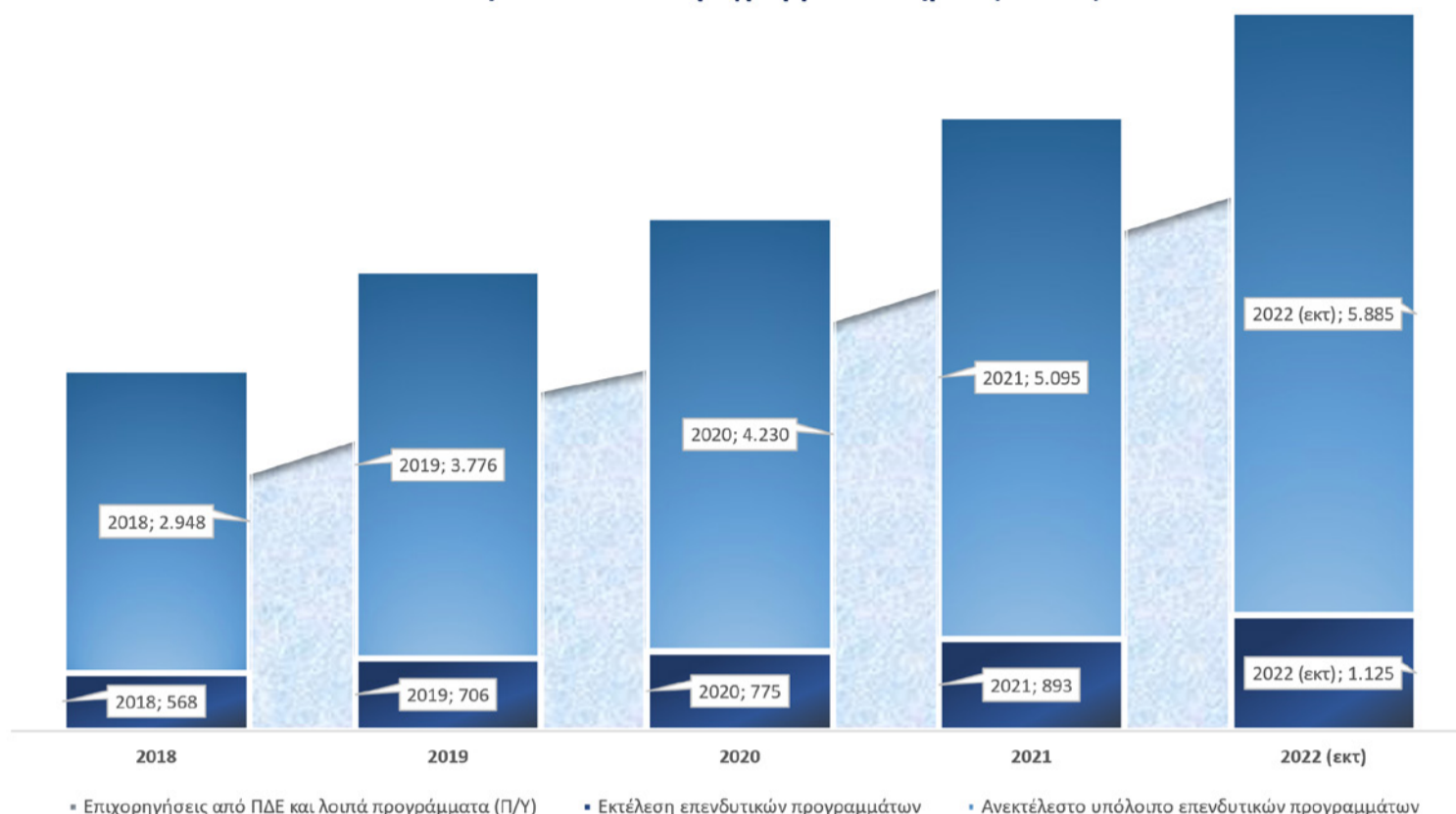
οι πρόσφατες προσκλήσεις για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας (Υπουργείο Εσωτερικών), για τη βελτίωση του δημόσιου χώρου (Υπουργείο Ενέργειας) και για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των πόλεων (Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

Ζητούμενο ωστόσο συνεχίζει να αποτελεί η ενίσχυση της ικανότητας των δήμων να ωριμάζουν και να υλοποιούν ταχύτερα τα εγκεκριμένα έργα, καθώς ο δείκτης εκτέλεσης των επενδυτικών δαπανών προς το ύψος των αντίστοιχων πιστώσεων κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλότερα του 16% με αποτέλεσμα να απαιτούνται κατά μέσο όρο τουλάχιστον έξι (6) έτη για την πλήρη εκτέλεση των υφιστάμενων επενδυτικών προγραμμάτων. Η πρόσφατη έναρξη συλλογής στοιχείων αναφορικά με τα προγράμματα εκτελεστέων έργων των ΟΤΑ εντάσσεται ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο. Η αντλούμενη πληροφορία εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη χάραξη πολιτικών για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των φορέων της αυτοδιοίκησης σε αυτό τον τομέα, προκειμένου να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος μετατροπής της κρατικής χρηματοδότησης σε δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Εκτέλεση επενδυτικών προγραμμάτων δήμων (εκατ. €)

Συνεπώς, μπορεί κάποιος να συμπεράνει ότι η πρωτοβάθμια ελληνική τοπική αυτοδιοίκηση είναι οικονομικά εύρωστη και σε οικονομική ή αναπτυξιακή ισορροπία; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα δεν μπορεί να δοθεί αποκλειστικά βάσει των εργαλείων της παραδοσιακής οικονομικής ανάλυσης διότι λείπουν βασικές παράμετροι από την εξίσωση: ο βαθμός αποτελεσματικής εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων, το μέγεθος και η ποικιλομορφία των ασκούμενων δραστηριοτήτων, ο βαθμός ικανοποίησης των δημοτών και των επιχειρήσεων και, βέβαια, η διάγνωση της δυνατότητας του κάθε δήμου να δημιουργεί και να εισπράττει ίδια έσοδα - όλα αυτά σε συνάρτηση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, της κάθε περιοχής και τη μεταβλητότητα του εξωτερικού περιβάλλοντος. Η αναγκαιότητα της τεκμηριωμένης απάντησης σε αυτά τα ερωτήματα δεν μπορεί παρά να αποτελέσει την αφετηρία για περαιτέρω εξέλιξη του υφιστάμενου μηχανισμού συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων σε έναν μηχανισμό πλήρους υποστήριξης των διαδικασιών χάραξης πολιτικών για τα οικονομικά ζητήματα της ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης.

Πηγή άντλησης στοιχείων: Κεντρικός Κόμβος Διαλειτουργικότητας Οικονομικών Στοιχείων των ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών.

Κώστας Τρυποσκούφης

Οικονομολόγος - Διοικητικός Επιστήμονας / Απόφοιτος ΕΣΔΔΑ
Προϊστάμενος Τμήματος Παρακολούθησης και Επεξεργασίας Οικονομικών
Στοιχείων Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Δημήτρης Παπαστεργίου

Πρόεδρος ΚΕΔΕ

1. Τα τελευταία χρόνια οι Δήμοι καλούνται να αντιμετωπίσουν, τόσο παλιά προβλήματα π.χ. διαχείριση απορριμμάτων - όσο και νέες μεγάλες προκλήσεις, όπως το μεταναστευτικό/προσφυγικό, τη διαχείριση φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής, την ενεργειακή κρίση κ.α. Παράλληλα στο ζήτημα της χρηματοδότησής τους, οι Δήμοι εξακολουθούν να έχουν περιορισμένη δημοσιονομική αυτονομία. Πώς θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί θεσμικά το διαχρονικό ζήτημα άντλησης πόρων για τους Δήμους, που αναμφισβήτητα επηρεάζει και την ποιότητα της καθημερινής ζωής των πολιτών;

Η οικονομική αυτοδυναμία των δήμων, είναι ένα ζήτημα άμεσα συνδεδεμένο με το μοντέλο λειτουργίας του Κράτους και της Αυτοδιοίκησης. Το σημερινό μοντέλο είναι αποδεδειγμένα σπάταλο, γραφειοκρατικό και ξεπερασμένο. Δημιουργεί χρέη και οδηγεί σε χρεοκοπίες. Δεν υπηρετεί το συμφέρον της χώρας και των πολιτών. Οι πόροι λοιπόν που είναι αναγκαίοι για την οικονομική αυτοτέλεια των Δήμων βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση με τις αρμοδιότητες κι ευθύνες που καλούμαστε να ασκήσουμε. Η διαρκής μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το Κεντρικό Κράτος, χωρίς αυτή να συνοδεύεται από τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους, αλλά και προσωπικό. επιδεινώνει διαρκώς τη θέση μας.

Για τους παραπάνω λόγους, ψηλά στην ατζέντα μας ήταν και παραμένει το ζήτημα της μεταρρύθμισης στο Κράτος, με επαναπροσδιορισμό των αρμοδιοτήτων κι ευθυνών μεταξύ των βαθμίδων λειτουργίας του Κράτους.

Οι θέσεις μας όσον αφορά την οικονομική αυτοδυναμία των Δήμων είναι ξεκάθαρες και διατυπωμένες επανειλημμένα σε συνέδρια και συνελεύσεις Δημάρχων της ΚΕΔΕ.

Ζητάμε μεταξύ άλλων : Αύξηση των πόρων που καταβάλλονται μέσω των ΚΑΠ στους Δήμους, προκειμένου να καλύπτεται το σύνολο των λειτουργικών μας αναγκών. Με πρώτο κι άμεσο βήμα, την αύξηση των ΚΑΠ κατά 15% , για την οποία δεσμεύθηκε η Κυβέρνηση από 1-1-2023. Ενώ έχουμε θέσει προς συζήτηση να προχωρήσουμε σε ένα νέο μοντέλο κατανομής των ΚΑΠ, βάζοντας νέα κριτήρια, όχι αποκλειστικά πληθυσμιακά. Την σταδιακή απόδοση στους Δήμους, την ΚΕΔΕ και τις ΠΕΔ, των παρακρατηθέντων πόρων από προηγούμενα έτη. Την λήψη επιπλέον μέτρων στήριξης των Δήμων και των ΔΕΥΑ , λόγω της αύξησης του κόστους ενέργειας, ώστε να μην επιβαρύνει επιπλέον το λειτουργικό τους κόστος κι αυτό μετακυλιστεί στους πολίτες. Δεν αποδεχόμαστε καμιά μεταφορά νέας ευθύνης η αρμοδιότητας στους δήμους, χωρίς τη μεταφορά και των αναγκαίων πόρων. Κι επιμένουμε στην αναστολή της επιβολής του τέλους ταφής, τουλάχιστον για την τρέχουσα χρονιά.

2. Το Σχέδιο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας αποτελεί ένα δυναμικό μέσο όχι μόνο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, αλλά και για μια συνολική επάνοδο της οικονομίας σε αναπτυξιακή τροχιά. Σύμφωνα με τη στόχευση του Σχεδίου επιχειρείται η αλλαγή της ελληνικής οικονομίας, προς ένα ανταγωνιστικό και πράσινο πρότυπο, με ένα προηγμένο σύστημα κοινωνικής προστασίας. Ποιά είναι η εικόνα σας για τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του στο πεδίο της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων από την αυτοδιοίκηση;

Βρισκόμαστε ακόμη στην αρχή της πορείας αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, που πράγματι αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας. Ως ΚΕΔΕ έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για το πως αυτή η αξιοποίηση θα συμπεριλάβει τις ανάγκες των τοπικών μας κοινωνιών . Δεν σας κρύβω πως για μια ακόμη φορά η Πολιτεία δεν συμπεριέλαβε την αυτοδιοίκηση στη στρατηγική διαχείριση του προγράμματος , κι αυτό είναι κάτι που το επισημάναμε. Όμως στο συγκεκριμένο ζήτημα δεν υπάρχουν περιθώρια για παράπονα και μεμψιμοιρίες. Είναι δεδομένο ότι τα χρονοδιαγράμματα είναι ασφυκτικά και πρέπει όλοι να εργαστούμε για να μην χαθεί χρόνος και χρήματα. Βέβαια το ταμείο θα γίνει στο τέλος κι ελπίζω όταν θα γίνει ο απολογισμός, το πρόσημο να είναι θετικό και οι συγκεκριμένοι

πόροι να έχουν συμβάλει στο να ενισχυθεί η τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, προς όφελος των τοπικών μας κοινωνιών.

3. Ένα από τα διαρκή αιτήματα της ΚΕΔΕ προς την Πολιτική Ηγεσία είναι η επαρκής στελέχωση των δήμων, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις, αλλά και το σχεδιασμό και εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων. Δεδομένης της ανάγκης για αποτελεσματική αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, πρόκειται να αναλάβετε κάποια πρωτοβουλία για την κατάλληλη στελέχωση και ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας του προσωπικού των δήμων;

ββ Η Αυτοδιοίκηση τα τελευταία χρόνια έχει έρθει αντιμέτωπη με την απογύμνωση των υπηρεσιών της από προσωπικό. Οι χιλιάδες συνταξιοδοτήσεις από τη μια και η μη πλήρωση των κενών θέσεων, κι από την άλλη η κινητικότητα, μεγενθύνουν το πρόβλημα. Η Κ.Ε.Δ.Ε. έχει αναλάβει πολλές πρωτοβουλίες όλα αυτά τα χρόνια, προκειμένου να υπάρξει σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την επαρκή στελέχωση των δήμων σε επιστημονικό κυρίως αλλά όχι μόνον, προσωπικό. Δυστυχώς προσλήψεις γίνονται με το σταγονόμετρο, την ώρα που οι δήμοι φορτώνονται με περισσότερες ευθύνες. Το πρόβλημα δεν λύνεται με τις σποραδικές προσλήψεις εποχικού προσωπικού, γιατί κι αυτό τις περισσότερες φορές προσλαμβάνονται καθυστερημένα λόγω της απίστευτης γραφειοκρατίας. Το πρόβλημα γίνεται οξύτερο ιδιαίτερα στους μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς

δήμους , που εξαιτίας της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού όπως π.χ. μηχανικοί ή οικονομολόγοι, αδυνατούν να στελεχώσουν κρίσιμες υπηρεσίες τους κι αδυνατούν με τον τρόπο αυτό ακόμη και να υποβάλλουν μελέτες και προτάσεις χρηματοδότησης για έργα που χρειάζονται. Είναι οξύμωρο από τη μια να τρέχουν προγράμματα χρηματοδότησης όπως το Α. Τρίτσης κι από την άλλη να μην μπορούν τα προγράμματα αυτά να τα εκμεταλλευθούν μικροί δήμοι, λόγω έλλειψης προσωπικού. Ακόμη και η τεχνική βοήθεια μέσω της ΕΕΤΑΑ αποδεικνύεται ότι δεν αρκεί για να λυθεί το πρόβλημα. Η κινητικότητα επίσης, δημιουργεί προβλήματα αφού δίνεται η δυνατότητα μετακίνησης προσωπικού από έναν μικρό δήμο σε ένα μεγαλύτερο, χωρίς μέχρι πρότινος τη σύμφωνη γνώμη του δημάρχου που χάνει τον υπάλληλο του. Πρέπει να υπάρξει ένα γενναίο πρόγραμμα ενίσχυσης των δήμων με νέο προσωπικό , κυρίως πανεπιστημιακής μόρφωσης.

4. Με τον νόμο 4674/2020 το Υπουργείο Εσωτερικών, θεσμοθέτησε, τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιδιώκοντας την επιστημονική, συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ. Θεωρείτε ότι αυτό θα αποτελέσει ευκαιρία για να αποκτήσουν οι δήμοι έναν αξιόπιστο υποστηρικτικό μηχανισμό, με ουσιαστική συνεισφορά στην τοπική ανάπτυξη;

Ως ΚΕΔΕ υποστηρίζουμε πως αναγκαία προϋπόθεση για την εθνική ανάπτυξη, είναι η τοπική ανάπτυξη. Πως όμως θα υπάρξει τοπική ανάπτυξη, αν οι Δήμοι δεν συμμετέχουμε στο σχεδιασμό , την εκτέλεση και την αξιοποίηση των αναπτυξιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων; Αρκεί από μόνη της η σύσταση των αναπτυξιακών οργανισμών; Ασφαλώς όχι. Είναι χρήσιμα εργαλεία, αλλά δεν αποτελούν πανάκεια. Μπορούν να αποδειχθούν πολλαπλασιαστές ισχύος στην προσπάθεια να ενισχύσουμε την τοπική ανάπτυξη , αρκεί να μην επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος κι αντί να δώσουν λύσεις, να γίνουν αιτία δημιουργίας ενός νέου φαύλου κύκλου χρεών.

ΩΩ

Περιφερειακή Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση

Νικόλαος Χλέπας

Καθηγητής του Τμήματος
Πολιτικής Επιστήμης και
Δημόσιας Διοίκησης ΕΚΠΑ

1. Πέραν της Συνταγματικής επιταγής για την οργάνωση της διοίκησης του Κράτους σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα, η εγγύτητα του θεσμού της Αυτοδιοίκησης στους πολίτες, καθιστά τους ΟΤΑ σημαντικούς φορείς διαμόρφωσης και υποστήριξης κρίσιμων δημοσίων πολιτικών στο τοπικό επίπεδο. Αυτό φυσικά προϋποθέτει μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων από την Κεντρική Διοίκηση. Ποιά πιστεύετε ότι ήταν η συμβολή των θεσμικών παρεμβάσεων για την Αυτοδιοίκηση από το 2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης») προς αυτήν την κατεύθυνση μέχρι σήμερα; Ποιά είναι η θέση της Χώρας μας στον τομέα της αποκέντρωσης και ενίσχυσης της αυτοδιοίκησης συγκριτικά με τις χώρες-μέλη της Ε.Ε., στο πλαίσιο και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, τον οποίο έχει επικυρώσει και η Ελλάδα;

ΩΩ Η πολυετής οικονομική, πολιτική και κοινωνική κρίση οδήγησε δυστυχώς στην ματαίωση πολλών από τις πρόνοιες του «Καλλικράτη», μεταξύ αυτών και των ρυθμίσεων για την μεταφορά πρόσθετων αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση. Έτσι, το λεγόμενο «τρίτο κύμα» αποσυγκέντρωσης ματαιώθηκε με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στα τέλη του 2013. Στα χρόνια που ακολούθησαν δεν υπήρξε κάποια αξία λόγου μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση, ενώ με τη δραστική μείωση των ΚΑΠ προέκυψε δραματική χειροτέρευση

των οικονομικών της, μολονότι ένα μέρος των δαπανών της μειώθηκε επίσης δραστικά, με την πρωτοφανή μείωση των αποδοχών του προσωπικού και των αιρετών σε θέσεις ευθύνης, ενώ οι αποζημιώσεις για τις συνεδριάσεις των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων ουσιαστικά εκμηδενίστηκαν. Όλα αυτά προφανώς και είχαν αρνητικές επιπτώσεις στη συγκριτική θέση της Ελληνικής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη, αφού το άλμα αναβάθμισης με τον Καλλικράτη συμβάδισε με πολιτικές περιορισμού της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ που σταδιακά κλιμακώθηκαν. Μολονότι υπήρξαν κάποια θετικά βήματα, όπως η καθιέρωση των υπηρεσιακών «Συντονιστών» που αντικατέστησαν τους μετακλητούς Γενικούς Γραμματείς στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, είναι σαφές ότι οι κυβερνώντες δεν αποτόλμησαν να ενεργοποιήσουν καμία από τις μεταρρυθμίσεις που προέβλεπε ο 'Καλλικράτης', όπως τη δημιουργία συστήματος μητροπολιτικής διακυβέρνησης τουλάχιστον στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη, τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου συστήματος νησιωτικής και ορεινής διακυβέρνησης που θα ταίριαζε στις ιδιαιτερότητες της χώρας κ.ά. Θεωρώ ιδιαίτερα ατυχείς και τις αδικαιολόγητες, κατά τη γνώμη μου, αναβολές ως προς την ενεργοποίηση ενός σύγχρονου, αμερόληπτου, αποτελεσματικού και άρτια στελεχωμένου μηχανισμού εποπτείας που θα βελτίωνε αποφασιστικά την προστασία του πολίτη ενώ θα βοηθούσε τους ΟΤΑ και θα μείωνε βέβαια σε πολύ σημαντικό βαθμό το φόρτο των διοικητικών μας δικαστηρίων όπου σήμερα βρίσκονται «φρακαρισμένες» χιλιάδες υποθέσεις που αφορούν τους ΟΤΑ.

Η εγκατάλειψη των μεταρρυθμίσεων στην αυτοδιοίκηση και την αποκέντρωση είχε ως συνέπεια μια στασιμότητα, αν εξαιρέσουμε κάποιες βελτιώσεις με την κατάργηση ορισμένων ελέγχων και περιορισμών τα τελευταία χρόνια που αύξησαν ελαφρά τους δείκτες αυτοτέλειας. Όμως οι άλλες χώρες της Ευρώπης δεν περιμένουν βέβαια εμάς, αλλά εξελίσσονται ταχύτατα, ενώ εμείς μένουμε πίσω. Προσωπικά είμαι εντυπωσιασμένος με την πρόοδο πολλών χωρών της Ανατολικής Ευρώπης στα θέματα αυτά, όπως λ.χ. της γειτονικής μας Βουλγαρίας, ενώ στο νότο της Ευρώπης, η Πορτογαλία που παλιότερα ήταν περίπου στο ίδιο με μας επίπεδο, σήμερα βρίσκεται πολύ ψηλά. Πολύ φοβάμαι ότι η επόμενη έκθεση αξιολόγησης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (ΕΧΤΑ) στην Ελλάδα δεν θα είναι καθόλου ευχάριστη για τη χώρα μας. Ειδικά ως προς τον ΕΧΤΑ, έγινε μεν ένα σημαντικό βήμα με την επίσημη πλέον επέκταση της ισχύος του και στο δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης με το νόμο «Κλεισθένης», ωστόσο δεν μπορώ να καταλάβω γιατί η χώρα μας διατηρεί ακόμη τρεις επιφυλάξεις στον ΕΧΤΑ μολονότι στην ουσία ανταποκρίνεται ή έστω θα μπορούσε σχετικά εύκολα να ανταποκριθεί και σε αυτές τις ρυθμίσεις του Χάρτη. Μια χώρα με τις δικές μας φιλελεύθερες δημοκρατικές παραδόσεις δεν δικαιολογείται να βρίσκεται στην οπισθοφυλακή ως προς αυτά τα θέματα.

2. Ένας ιδιαίτερα ζωτικός τομέας είναι η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής από την Αυτοδιοίκηση. Τα τελευταία χρόνια οι αλληπάλληλες οικονομικές κρίσεις έχουν διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες στην Ε.Ε., καθιστώντας ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη ενός αποτελεσματικού δικτύου κοινωνικής προστασίας για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Με ποιές ρυθμιστικές και διοικητικές παρεμβάσεις θα μπορούσαν οι δήμοι να σχεδιάζουν και να υλοποιούν αποτελεσματικότερες παρεμβάσεις κοινωνικής πολιτικής;

ΒΒ Οι κοινωνικές πολιτικές αποτελούν προνομιακό χώρο για την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι σκανδιναβικές χώρες, όπου ολόκληρο το περιώνυμο «σκανδιναβικό μοντέλο πρόνοιας» βασίζεται στους ΟΤΑ. Αλλά και σε πολλές άλλες χώρες η αυτοδιοίκηση είναι ο θεμελιώδης χώρος προσαρμογής κοινωνικών πολιτικών και προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών στις τοπικές κοινωνίες. Στη χώρα μας ακολουθήσαμε διαφορετικό δρόμο όταν οι περισσότεροι ΟΤΑ ήταν πολύ μικροί και δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν σε τέτοιες ευθύνες. Έτσι φτιάχτηκαν κρατικές δομές και ειδικευμένοι κρατικοί φορείς. Σήμερα, η Ελληνική αυτοδιοίκηση διαθέτει ικανά μεγέθη κι έχει αποδείξει τις δυνατότητές της, σε μεγάλο βαθμό χάρη στις πολιτικές και τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η βελτίωση κι επέκταση υπηρεσιών παιδικών σταθμών, η θεαματική βελτίωση ως προς τις σχολικές εγκαταστάσεις σε σύγκριση με τις εποχές κρατικής ευθύνης, αποτελούν απτές αποδείξεις για τις ικανότητες της αυτοδιοίκησης, που οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην ανταποκρισιμότητα του θεσμού αυτού που είναι κοντά και λογοδοτεί άμεσα στις τοπικές κοινωνίες. Επίσης, στη διάρκεια της κρίσης, οι δήμοι και οι περιφέρειες της χώρας μας επέδειξαν μεγάλη προσαρμοστικότητα και δυναμισμό, πολλοί προχώρησαν σε καινοτομίες με διεθνή αναγνώριση και αυτός είναι και ο λόγος που οι δείκτες εμπιστοσύνης των πολιτών προς την αυτοδιοίκηση διατηρήθηκαν σε ικανοποιητικά επίπεδα στη διάρκεια της κρίσης, την ώρα όπου εμπιστοσύνη στους θεσμούς τους κεντρικού κράτους κυριολεκτικά κατέρρευε.

Άρα μπορούμε να πούμε ότι η αυτοδιοίκηση δοκιμάστηκε και άντεξε στη διάρκεια της κρίσης, στηρίζοντας τις τοπικές κοινωνίες ακόμη και πέρα από τις δυνάμεις της.

Σήμερα οι δήμοι μπορούν να διευρύνουν και να βελτιώσουν ακόμη περισσότερο τις κοινωνικές τους πολιτικές ακολουθώντας ευέλικτες μορφές συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών και τους ιδιώτες, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, αντλώντας πόρους και από χορηγούς και ευεργέτες, από διεθνείς φορείς και την ΕΕ. Οι οικογένειες και τα παιδιά, οι άνεργοι, η τρίτη ηλικία, τα ΑΜΕΑ, η ένταξη των μεταναστών, μπορούν να είναι στόχος των πρωτοβουλιών και των συνεργασιών που μπορεί να αναπτύξει η αυτοδιοίκηση.

Όμως επιτρέψτε μου να επισημάνω, ότι όσο η αυτοδιοίκηση παραμένει οικονομικά εξαρτημένη από το κράτος, η επέκταση του ρόλου της στον κοινωνικό τομέα αλλά και σε άλλους τομείς θα συναντά σοβαρές δυσκολίες. Θα πρέπει να υλοποιηθούν τα σχέδια για την μεταφορά όλων των εσόδων από τη φορολογία ακινήτων στην αυτοδιοίκηση. Οι μηχανισμοί είσπραξης μπορούν να παραμείνουν οι ίδιοι, αλλά τα έσοδα θα πρέπει να μεταφέρονται αυτόματα στην αυτοδιοίκηση. Και βεβαίως το ίδιο θα πρέπει να συμβεί με αυξημένα ποσοστά από τα έσοδα άλλων φόρων σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, ιδίως όταν μεταφερθούν επιτέλους στην αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες σε όλους τους τομείς των κοινωνικών πολιτικών υπό ευρεία έννοια (λ.χ. και στους τομείς υγείας και εκπαίδευσης) καθώς και περισσότερες αναπτυξιακές και σχεδιαστικές ευθύνες. Η οικονομική αυτοτέλεια της αυτοδιοίκησης δημιουργεί έναν ενάρετο κύκλο πολιτικής λογοδοσίας στους φορολογούμενους πολίτες σε τοπικό επίπεδο και προκαλεί βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Κάποτε θα πρέπει να υπερβούμε την παραδοσιακή, αμοιβαία δυσπιστία μεταξύ κράτους και αυτοδιοίκησης, και κάποτε θα πρέπει και η τελευταία να ξεπεράσει τη φοβία της απέναντι στην ανάληψη πρόσθετων ευθυνών. Δεν είναι δυνατόν από την μία να κατηγορούμε το «κράτος των Αθηνών» και από την άλλη να αρνούμαστε να αναλάβουμε πρόσθετες ευθύνες -υπό την αυτονόητη προϋπόθεση βέβαια να συνοδεύονται από τους αναλογούντες πόρους.

3. Είναι συνολικά αποδεκτό από την ακαδημαϊκή κοινότητα ότι το ελληνικό κράτος χαρακτηρίζεται διαχρονικά από μεγάλο συγκεντρωτισμό και περιορισμένη δυνατότητα αυτονομίας των τοπικών φορέων. Πιστεύετε ότι η εκχώρηση κάποιων σημαντικών υπηρεσιών, όπως η Πρωτοβάθμια Υγεία, στην Αυτοδιοίκηση θα ήταν ένα θετικό βήμα για την αναβάθμισή τους και με ποιές προϋποθέσεις; Πώς θα μπορούσε να ενισχυθεί η συμμετοχή των πολιτών στην προσαρμογή των σχετικών δομών στις τοπικές ανάγκες;

ΒΒ Νομίζω ότι η δοκιμασία της πανδημίας μας δίδαξε ότι τουλάχιστον η πρωτοβάθμια υγεία θα πρέπει οπωσδήποτε να περάσει στην αυτοδιοίκηση. Είχαμε ένα υποδειγματικό σύστημα εμβολιασμών που έδειξε τις μεγάλες δυνατότητες της χώρας μας και του ανθρώπινου δυναμικού της, όμως σε αρκετές περιπτώσεις είχαμε απομονωμένους ανθρώπους και απομακρυσμένες περιοχές όπου ιδίως η ευάλωτη ομάδα των ηλικιωμένων αντιμετώπισε προβλήματα. Επίσης, ως προς τις εκστρατείες ενημέρωσης, την έγκαιρη ανίχνευση των κρουσμάτων κλπ. νομίζω ότι η απουσία ενός αναπτυγμένου συστήματος πρωτοβάθμιας περίθαλψης από τους δήμους μας έδειξε τις μεγάλες αδυναμίες μας. Συχνά στηριζόμαστε στην άτυπη πρωτοβάθμια φροντίδα που

παρέχουν τα φαρμακεία στη χώρα μας, όμως και αυτό το σύστημα έδειξε τα όριά του όταν χρειάζονται άλλου τύπου υποδομές (λ.χ. τα ψυγεία για τα εμβόλια covid, η παρουσία γιατρού κλπ.) σε συνδυασμό με δημόσιο έλεγχο κι ευθύνη που μόνο οι δήμοι μπορούν να προσφέρουν σε τόσο χαμηλή κλίμακα. Κυριολεκτικά τραγικές ήταν εξάλλου οι διαπιστώσεις ως προς τα νοσοκομεία και τις μεγάλες γεωγραφικές ανισότητες που εξακολουθούμε να έχουμε ως προς την παροχή

των υπηρεσιών υγείας και νοσηλείας στη χώρα μας. Τα στατιστικά για τις διαφορές ως προς τη θνησιμότητα covid σε διάφορα νοσοκομεία της χώρας μας υπήρξαν άκρως αποκαλυπτικά. Αντί λοιπόν για το σημερινό συγκεντρωτικό σύστημα διοίκησης της υγείας, θα πρέπει να αποκτήσουμε ένα νέο σύστημα υγείας με πολύ σημαντικό ρόλο της αυτοδιοίκησης που σίγουρα θα ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, ενώ το κεντρικό κράτος θα πρέπει να περιοριστεί σε ένα επιτελικό-συντονιστικό ρόλο, όπως ακριβώς συμβαίνει σε πολλές χώρες με υψηλό επίπεδο υπηρεσιών υγείας.

Η λύση σε όλα τα προβλήματα και τις ελλείψεις που αντιμετωπίζουμε σε πολιτικές παροχής υπηρεσιών στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της υγείας, στον τομέα της εκπαίδευσης δεν μπορεί να είναι «περισσότερη συγκέντρωση» όπως προτείνουν κάποιοι, αλλά «περισσότερη αυτοδιοίκηση». Ας δούμε τι κάνουν οι χώρες που έχουν υψηλές επιδόσεις σε αυτούς τους τομείς, από αυτές πρέπει να μάθουμε και όχι να νοσταλγούμε το δικό μας συγκεντρωτικό παρελθόν.

Ο κ. Νίκος Χλέπας είναι Καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ στο γνωστικό αντικείμενο της Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Περιφερειακή Διοίκηση
και Αυτοδιοίκηση

QUALICHAIN: επαλήθευση και διαχείριση προσόντων για τον μετασχηματισμό του Δημόσιου Τομέα

Ολοκληρώθηκε το ερευνητικό έργο QualiChain και η πιλοτική εφαρμογή του ΑΣΕΠ για την επαλήθευση και διαχείριση προσόντων για τον μετασχηματισμό του Δημόσιου Τομέα

Το πρώτο ερευνητικό έργο στο οποίο συμμετείχε το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού ως βασικός εταίρος με τίτλο «QualiChain: Αποκεντρωμένη Επιβεβαίωση/ Επαλήθευση και Διαχείριση Προσόντων για την Ενίσχυση της Διαδικασίας Μάθησης, την Αναδιάρθρωση της Εκπαίδευσης και τον Μετασχηματισμό του Δημόσιου Τομέα», ολοκληρώθηκε με απόλυτη επιτυχία.

Το έργο αξιολογήθηκε μέσω πέντε πιλοτικών εφαρμογών, μεταξύ των οποίων η «Στελέχωση του Δημόσιου Τομέα – Η περίπτωση της Ελλάδας».

Το έργο QualiChain σχεδίασε, υλοποίησε και αξιολόγησε μέσω πιλοτικών εφαρμογών μια τεχνική λύση για τη δημιουργία μιας αποκεντρωμένης πλατφόρμας για αποθήκευση, διαμοιρασμό και επαλήθευση προσόντων σπουδών και εργασιακής εμπειρίας.

Η αρχιτεκτονική του έργου αξιοποίησε την ανατρεπτική τεχνολογία των κατακευμασμένων αλυσίδων καταχωρίσεων «blockchain», τις αλγοριθμικές τεχνικές και την «υπολογιστική νοημοσύνη» με σκοπό να επιφέρει ριζικές αλλαγές τόσο στον χώρο της εκπαίδευσης όσο και στον τρόπο που αλληλεπιδρά με την αγορά εργασίας, τις διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα και γενικότερα τις εξελίξεις στην οικονομία και την κοινωνία.

Η πιλοτική εφαρμογή του ΑΣΕΠ

Το ελληνικό πιλοτικό «Στελέχωση του δημόσιου τομέα - Η περίπτωση του ΑΣΕΠ» ερεύνησε την αξιοποίηση του αποθετηρίου εκπαιδευτικών τίτλων και προσόντων του QualiChain με γνώμονα την απλοποίηση και τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με την αξιολόγηση, την επιλογή και την πρόσληψη προσωπικού στον δημόσιο τομέα.

Ειδικότερα, οι κύριοι στόχοι του ελληνικού πιλοτικού ήταν:

Η παροχή προσωποποιημένων ειδοποιήσεων στους υποψηφίους σχετικά με κενές θέσεις εργασίας μέσω αντιστοίχισης των μεμονωμένων προφίλ τους με τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας στο δημόσιο,

Η επικύρωση/επαλήθευση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων των υποψηφίων και

η διασφάλιση αποδοτικότερων, ταχύτερων και αξιόπιστων διαδικασιών πρόσληψης.

Εταίροι του έργου

Το έργο QualiChain χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα της Ε.Ε.

Horizon 2020 με συντονιστή το Εργαστήριο Συστημάτων Αποφάσεων και Διοίκησης της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Το ΑΣΕΠ συνεργάστηκε με την Υπηρεσία Εφαρμογών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων της Βουλής των Ελλήνων για την ελληνική πιλοτική εφαρμογή. Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς συμμετείχαν από την Ισπανία, τη Γερμανία, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η αξιολόγηση

Στο στάδιο της τελικής αξιολόγησής του σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε έλεγχος στα παραδοτέα και στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων, το πρόγραμμα QualiChain, μεταξύ των οποίων η πιλοτική εφαρμογή του ΑΣΕΠ, έλαβε ιδιαίτερα θετικά σχόλια από το σύνολο των αξιολογητών.

Η προοπτική

Η αξιοποίηση της τεχνολογίας Blockchain είναι σημαντικό να διερευνηθεί στην εποχή της Ανοικτής Διακυβέρνησης αλλά και στο γενικότερο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού και του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης. Το QualiChain μπορεί να αποδειχθεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την ενίσχυση και περαιτέρω εμπέδωση της διαφάνειας, της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών επιλογής προσωπικού στον δημόσιο τομέα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του ελληνικού πιλοτικού έργου είναι ο Δρ. Κωνσταντίνος Σιασιάκος, Σύμβουλος ΑΣΕΠ.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του έργου:

<https://qualichain-project.eu/>

και στο Ψηφιακό Αποθετήριο του ΕΚΔΔΑ:

<https://digitalrepository.ekdd.gr/handle/123456789/968>

1. Ημερίδα για τα νέα Επιτελικά Στελέχη

2. Η ομιλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κατάσταση της Ένωσης στο ΕΚΔΔΑ

3. Εκδήλωση του ΕΚΔΔΑ, με την υποστήριξη της Πρεσβείας των Η.Π.Α στην Αθήνα με θέμα: «Γυναικεία Ενδυνάμωση και Ηγεσία στη Δημόσια Διοίκηση»

4. Εκδήλωση αποφοίτησης ΚΖ' Εκπαιδευτικής Σειράς ΕΣΔΔΑ.

...ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ εκδδα

5. Επιμορφωτικό Πρόγραμμα: Η καλή νομοθέτηση στην πράξη: Σύνταξη Ρυθμιστικών Κειμένων & Συνοδευτικών Εγγράφων

6. Επιμορφωτικά Προγράμματα του Τομέα Πολιτιστικής, Αθλητικής και Τουριστικής Ανάπτυξης

Ε.Π. **ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ**
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι δράσεις του ΕΚΔΔΑ συγχρηματοδοτούνται από το Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα»

1.

Ημερίδα για τα νέα Επιτελικά Στελέχη

Το ΙΝ.ΕΠ. διοργάνωσε στις 11 Σεπτεμβρίου ημερίδα με τίτλο: «Επιλογή και Εκπαίδευση Επιτελικών Στελεχών του Δημόσιου Τομέα: το νέο ειδικό πρόγραμμα του ΕΚΔΔΑ». Η Ημερίδα υλοποιήθηκε υπό την οργανωτική ευθύνη του Περιφερειακού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της 86ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, προσελκύοντας το έντονο ενδιαφέρον του κοινού, καθώς την παρακολούθησαν διαζώσης πάνω από 300 άτομα και διαδικτυακά πάνω από 1500 μοναδικοί χρήστες.

Την εκδήλωση τίμησαν με το χαιρετισμό τους ο Υπουργός Επικρατείας, κ. Γιώργος Γεραλετριτής, ο Υπουργός Εσωτερικών, κ. Μάκης Βορίδης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κ. Στέλιος Πέτσας,

και ο Υφυπουργός Μακεδονίας Θράκης, κ. Σταύρος Καλαφάτης.

Στην ημερίδα έγινε παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος που απευθύνεται σε στελέχη της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης έτσι ώστε να προετοιμαστούν κατάλληλα για να διεκδικήσουν τις θέσεις του κλάδου Επιτελικών Στελεχών στις ειδικότητες των Νομοτεχνών, των Αναλυτών Δημόσιων Πολιτικών και των Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής. Εκτενής αναφορά έγινε και στην καινοτόμο γραπτή δοκιμασία εισαγωγής των ενδιαφερομένων στο πρόγραμμα η οποία θα υλοποιηθεί με μεθοδολογία που για πρώτη φορά θα εφαρμοστεί στην ελληνική δημόσια διοίκηση.

2.

Η ομιλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κατάσταση της Ένωσης στο ΕΚΔΔΑ

Την Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου το ΕΚΔΔΑ, σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, πραγματοποίησε εκδήλωση στο πλαίσιο της ετήσιας συζήτησης για την Κατάσταση της Ένωσης με αφορμή την ομιλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen, στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο.

Η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβη σε αποτίμηση των επιτευγμάτων του προηγούμενου έτους και παρουσίασε

τις προτεραιότητες της Ένωσης για το επόμενο έτος, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα χειριστεί τις πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει.

Η ομιλία της Πρόεδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλήθηκε σε ζωντανή μετάδοση στο αμφιθέατρο του ΕΚΔΔΑ, με τη συμμετοχή των 160 σπουδαστών & σπουδαστριών της 29ης Εκπαιδευτικής Σειράς της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Ακολούθησε συζήτηση στην οποία συμμετείχαν η Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, κα Νιόβη Ρίγκου, ο Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, κ. Κώστας Τσουτσοπλίδης και ο καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης & Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, κ. Μιχάλης Τσινισιζέλης.

Η Πρόεδρος του ΕΚΔΔΑ, δρ. Παρασκευή Δραμαλιώτη, στον χαιρετισμό της, αναφέρθηκε στα κρίσιμα ζητήματα που τέθηκαν από την κα von der Leyen, με έμφαση στην ανάγκη για ακόμη μεγαλύτερη επένδυση στη δια βίου μάθηση.

3.

Εκδήλωση του ΕΚΔΔΑ, με την υποστήριξη της Πρεσβείας των Η.Π.Α στην Αθήνα με θέμα: «Γυναικεία Ενδυνάμωση και Ηγεσία στη Δημόσια Διοίκηση»

Το ΕΚΔΔΑ, με την υποστήριξη της Πρεσβείας των Η.Π.Α., οργάνωσαν εκδήλωση με θέμα τη γυναικεία ενδυνάμωση και ηγεσία, την οποία παρακολούθησαν οι σπουδάστριες και οι σπουδαστές της 28ης Εκπαιδευτικής Σειράς της ΕΣΔΔΑ.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν η Πρόεδρος του ΕΚΔΔΑ, δρ. Παρασκευή Δραμαλιώτη, η Υφυπουργός

Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων κα Συρεγγέλα, η Γ.Γ. Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών κα Χαραλαμπογιάννη και η Διευθύντρια Δημοσίων Υποθέσεων της Πρεσβείας των

Η.Π.Α. στην Αθήνα κα Roberts. Επίσης μαγνητοσκοπημένο μήνυμα απέστειλαν ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Θεοδωρικάκος και ο Αναπλ. Υπουργός Εξωτερικών κ. Βαρβιτσιώτης.

4.

Εκδήλωση αποφοίτησης ΚΖ' Εκπαιδευτικής Σειράς ΕΣΔΔΑ.

Στις 27 Ιουλίου 2022 πραγματοποιήθηκε η τελετή αποφοίτησης των σπουδαστών και σπουδαστριών της ΚΖ' Εκπαιδευτικής Σειράς της ΕΣΔΔΑ «Δημήτριος Τζανάκης». Την τελετή τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Εσωτερικών, κ. Μαυρουδής Βορίδης, ο Πρόεδρος του ΑΣΕΠ, κ. Αθανάσιος Παπαϊωάννου, καθώς και ο Διοικητής της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων (ΣΣΕ), Υποστράτηγος Σταύρος Παλασταθόπουλος, και ο Κοσμήτορας της ΣΣΕ, καθ. Γεώργιος Καϊμακάμης.

Ο Υπουργός δήλωσε πεπεισμένος ότι οι νέοι Δημόσιοι Λειτουργοί θα σταθούν αντάξιοι των προσδοκιών που έχουν δημιουργήσει τα απαιτητικά κριτήρια φοίτησης στην ΕΣΔΔΑ και θα μεταλαμπαδεύσουν αυτή τους τη γνώση στο ελληνικό Δημόσιο.

Ο Πρόεδρος του ΑΣΕΠ επεσήμανε στους

νέους αποφοίτους πως θα πρέπει να επιδιώξουν ένα σύστημα ουσιαστικής και όχι τυπικής αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων και μία διαδικασία επιλογής διευθυντικών στελεχών με βάση την πραγματική τους αξία και όχι τα τυπικά τους προσόντα.

Η Πρόεδρος του ΕΚΔΔΑ, δρ Παρασκευή Δραμαλιώτη υπογράμμισε την άμεση και άρτια προσαρμογή του ΕΚΔΔΑ στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αναφέρθηκε στην ταχύτητα με την οποία ο διαγωνισμός για την εισαγωγή στην ΕΣΔΔΑ αναβαθμίσθηκε και διοργανώθηκε ήδη δύο φορές μέσα σε ελάχιστους μήνες.

Το ΙΝ.ΕΠ. προχώρησε στην επικαιροποίηση του προγράμματος «Η καλή νομοθέτηση στην πράξη: Σύνταξη Ρυθμιστικών Κειμένων & Συνοδευτικών Εγγράφων», σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, προκειμένου να ανταποκρίνεται στον μέγιστο βαθμό στις ανάγκες καλής νομοθέτησης, στο πλαίσιο του επιτελικού κράτους.

Δόθηκε έμφαση στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης και στην ανάλυση κόστους-οφέλους κατά την απλούστευση διαδικασιών και τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε στελέχη κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ που εμπλέκονται στη διαδικασία νομοπαραγωγής, από την Προεδρία της Κυβέρνησης, τα Γραφεία Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών με νομοθετική πρωτοβουλία, τις Υπηρεσίες Συντονισμού των Υπουργείων, τις Μονάδες Νομοθέτησης και τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων.

Θα υλοποιηθούν τρία προγράμματα στον θεματικό κύκλο «Δημόσια Διοίκηση και Διακυβέρνηση» του ΙΝ.ΕΠ., κατά την τρέχουσα επιμορφωτική περίοδο Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2022.

5.

Επιμορφωτικό Πρόγραμμα: Η καλή νομοθέτηση στην πράξη: Σύνταξη Ρυθμιστικών Κειμένων & Συνοδευτικών Εγγράφων

6.

Επιμορφωτικά Προγράμματα του Τομέα Πολιτιστικής, Αθλητικής και Τουριστικής Ανάπτυξης

Κατά το διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2022, πραγματοποιήθηκαν δύο νέα επιμορφωτικά προγράμματα με τίτλους : «Σύγχρονος Ελληνικός Πολιτισμός και πρακτικές Προώθησης» και «Χρήση Νέων Τεχνολογιών στην Προώθηση Αθλοτουριστικών Πακέτων». Σκοπός του πρώτου προγράμματος είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και η ανάπτυξη ανάλογων δεξιοτήτων σε στελέχη της δημόσιας διοίκησης προκειμένου να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν δράσεις και προγράμματα για την προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού, ενώ του δεύτερου είναι η άμεση ενημέρωση των στελεχών της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης αναφορικά με τη βέλτιστη χρήση των νέων

τεχνολογιών στην προώθηση των αθλοτουριστικών πακέτων των τοπικών κοινωνιών αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Τα δύο προγράμματα απευθύνονται σε στελέχη των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών και των εποπτευόμενων φορέων τους, καθώς και στους Οργανισμούς που πραγματοποιούν ανάλογες δράσεις.

Με μία ματιά

Στοιχεία από την δραστηριότητα του ΕΚΔΔΑ

ΕΣΔΔΑ

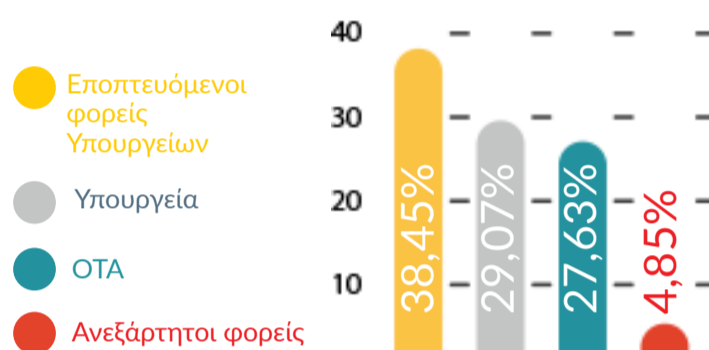
Την τελευταία δεκαετία έχουν τοποθετηθεί σε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

159 απόφοιτοι ΕΣΔΔΑ

ΙΝΕΠ

Υπηρεσιακή προέλευση των εκπαιδευόμενων την Ζετία...

ΙΝΕΠ

Σε ποια επιμορφωτικά προγράμματα συμμετείχε το προσωπικό των ΟΤΑ ανά Θεματικό Κύκλο:

Δημόσια Διοίκηση:
34,2%

Πληροφορική & Ψηφιακές Υπηρεσίες
16,8%

Βιώσιμη Ανάπτυξη
12,6%

Οικονομικά & Δημόσια Πολιτική
12,4%

Εισαγωγική Εκπαίδευση
8,8%

Ανθρώπινα Δικαιώματα- Κοινωνική Πολιτική
8,2%

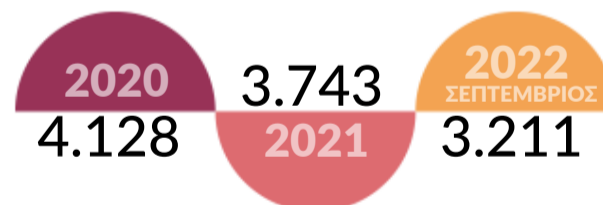
Ειδικά Προγράμματα
5%

Πολιτιστική & Τουριστική Ανάπτυξη
2,1%

ΙΤΕΚ

Επισκεψιμότητα Βιβλιοθήκης ΕΚΔΔΑ

α) μοναδικοί επισκέπτες

β) επισκέψεις

INFO

Ινστιτούτο Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Καινοτομιών

itek@ekdd.gr

www.ekdd.gr

2131306250

Συντακτική Ομάδα:

Παπαδάκη Ιωάννα
Μνιέστρης Νικόλαος
Ζήσης Σιδέρης
Χαλκιάς Γεώργιος

ISSN: 2944-9200